

дозволяє досягти максимальної ефективності та продуктивності. Бізнес-модель також допомагає визначити ключових партнерів та джерела доходу, що є важливим для формування стратегії компанії та її довгострокового розвитку.

Суть бізнес-моделі полягає у збалансованому підході до всіх аспектів діяльності підприємства, таких як витрати, дохід, продукт, послуга, клієнти, поставки, інфраструктура тощо.

Функції бізнес-моделі включають у себе:

- Опис продукту чи послуги, яку пропонує підприємство.
- Опис цільової аудиторії та ринку.
- Опис способів монетизації продукту чи послуги.
- Опис ключових партнерів та постачальників.
- Опис внутрішніх процесів та структури підприємства.
- Опис ризиків та викликів, з якими стикається підприємство.

Існує багато підходів до формування бізнес-моделі компанії, але всі вони мають спільні складові, такі як:

1. Ключові партнери та постачальники.

2. Ключові активи компанії, які дозволяють їй вирішувати проблеми та розвиватися.

3. Ключові дії компанії, які дозволяють їй вирішувати проблеми та розвиватися.

4. Ключові ресурси компанії, які дозволяють їй вирішувати проблеми та розвиватися.

5. Види продуктів та послуг, які компанія пропонує.

6. Методи продажу та маркетингу продуктів та послуг.

7. Структура витрат компанії.

Формування бізнес-моделі дозволяє компанії розуміти свої можливості та обмеження, оцінювати ризики та можливості на ринку, визначати свою конкурентну перевагу та планувати свою діяльність на довгострокову перспективу.

Література

1. Андрушків Б. М., Вовк Ю. Я., Гецько В. В., Дудкін П. Д. та ін. Основи організації підприємницької діяльності або Абетка для підприємця: навч. посіб. Вид. друге, випр. і доп. Тернопіль: Вид. ТНТУ, 2016. 304 с.
2. Валінкевич Н. В., Орлова К. Є. Фінансова складова управління бізнесом. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2019. Т. 2., № 29. С. 122–129.
3. Жигірь А. А. Організаційно правові форми підприємництва. *Ефективна економіка*. 2012. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2012_2_34.
4. Хаммер М., Чампі Д. Реінжиніринг корпорації. М.: Манн. Іванов і Фербер, 2017. 283 с.

УДК 330.675

Крахмальова Н. А., к.е.н., доцент

Серко В. В., студ. гр. БПКД-21

Київський національний університет технологій та дизайну

СТАРТАП-ІНІЦІАТИВИ ЯК ПОТУЖНИЙ ІНСТРУМЕНТ У ВІДНОВЛЕННІ УКРАЇНИ

В Україні останніми роками відбулися серйозні зміни в економічному, політичному та соціальному секторах. В умовах нестабільності та кризи, викликаній російським вторгненням в Україну, багато людей втратили роботу та були змушені шукати нові можливості для заробітку. У такій ситуації інноваційне підприємництво та

стартап-ініціативи можуть стати основним інструментом для економічного розвитку та відновлення України.

Інноваційне підприємництво є процесом створення нових продуктів, послуг і технологій, які можуть бути успішно комерціалізовані. Стартап-ініціативи є частиною інноваційного підприємництва. На даному етапі існує багато компаній, які перебувають на стадії розробки та пошуку інвесторів.

Однією з головних проблем, з якими стикається багато стартап-компаній в Україні, є відсутність фінансування. Втім, керівництво країни уже почало працювати над планами відновлення нашої держави. Міжнародним партнером України президент Володимир Зеленський запропонував взяти шефство над певною громадою, галуззю, містом чи регіоном. На таку пропозицію уже відгукнулися багато країн світу. В першу чергу передбачається відновлення найважливіших об'єктів критичної інфраструктури, об'єктів соціальної сфери, будівництво житла. Таким чином, пропонується модель передбачає поетапне відновлення одночасно усіх регіонів України. При цьому, в першу чергу будуть відновлювати регіони, які найбільше постраждали від російської агресії. Окрім того, в Україні діють державні програми, які спрямовані на підтримку інноваційного підприємництва та стартап-ініціатив. Наприклад, програми «Стартап-простір», «Відродження», «Інноваційні платформи», «Розвиток малих та середніх підприємств» надають фінансову підтримку молодим підприємцям. Також, існує безліч інноваційних проєктів, які можуть бути використані у відновленні України після війни. Одним із таких проєктів є створення інноваційних рішень для військового забезпечення.

Інноваційне вітчизняне підприємництво може стати головним інструментом для розвитку регіону та відновлення його економіки. Зокрема, за допомогою інноваційних технологій та стартап-ініціатив можна створювати нові робочі місця та залучати інвестиції в економіку нашої країни. Інноваційні технології будуть використані для відновлення зруйнованих об'єктів та будівель.

Одним із напрямків розвитку інноваційного підприємництва в Україні є створення нових технологій для агропромислового сектору. Україна - це територія з великим потенціалом для розвитку сільського господарства, однак, на сьогоднішній день у зв'язку з війною, сільське господарство в нашій країні знаходиться не в найкращому стані. За допомогою інноваційних технологій, таких як автоматизація процесів, використання наноматеріалів та біотехнологій, можна підвищити якість та врожайність сільськогосподарських культур, зменшити витрати на виробництво та збільшити прибуток.

Інший напрям розвитку інноваційного підприємництва України - це відновлення та розвиток інфраструктури. Необхідно розробляти нові технології для будівництва та ремонту доріг, мостів та інших інфраструктурних об'єктів, що дозволить швидше та ефективніше відновлювати інфраструктуру України. Також, потрібно реалізувати інноваційні рішення для забезпечення безпеки та захисту об'єктів критичної інфраструктури від можливих терористичних атак.

Стартап-ініціативи можуть стати потужним інструментом для розвитку інноваційного підприємництва в Україні. Це може бути створення нових підприємств та бізнесів, які займаються розробкою та впровадженням інноваційних технологій у різних сферах економіки. Стартап-ініціативи сприяють створенню необхідної екосистеми для інноваційного підприємництва, де молоді та талановиті люди мають можливість розвиватися та реалізовувати свої ідеї.

Отже, розвиток інноваційного підприємництва та стартап-ініціатив на сході України може стати ключовим фактором у відновленні та розвитку економіки регіону. Це може бути досягнуто шляхом використання інноваційних технологій у різних сферах

економіки, відновлення та розвитку інфраструктури, створення сприятливого середовища для стартап-ініціатив, та інші.

Отже, розвиток інноваційного підприємництва та стартап-ініціатив може стати ключовим фактором у відновленні та розвитку економіки України. Це може бути досягнуто шляхом використання інноваційних технологій у різних сферах економіки, відновлення та розвитку інфраструктури, створення сприятливого середовища для стартап-ініціатив тощо.

Література

1. Ганущак-Єфіменко Л. М. Інноваційний розвиток підприємництва в Україні: стратегічні орієнтири: моногр. К.: Національна академія управління, 2014. 343 с.
2. Крахмальова Т. А. Інноваційна бізнес-модель як новий рівень у національній інноваційній системі. *Наукові та освітні трансформації в сучасному світі: збірник матеріалів Всеукраїнської міждисциплінарної науково-практичної конференції* (Науково-освітній інноваційний центр суспільних трансформацій, м. Чернігів, 15 липня 2021 року). Суми: ТОВ НВП «Росток А. В.Т.», 2021. С. 110–112.
3. Лісовська Л. С., Юринець О. В., Зінчук І. В. Види та особливості партнерів у інноваційних процесах. *Траєкторії формування національної інноваційної стратегії забезпечення економічної безпеки України: монографія*. За заг. ред. канд. екон. наук, доц. Л. С. Захаркіної. Суми: Сумський державний університет, 2020. С. 99–111.
4. Стан та потреби бізнесу в Україні: відмінності в оцінках місцевої влади та бізнесу. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/15213>.
5. Післявоєнне відновлення України: які країни взяли шефство над містами та областями. URL: <https://www.slovovidilo.ua/2023/03/01/infografika/suspilstvo/pislyavoyenne-vidnovlennya-ukrayiny-yaki-krayiny-vzyaly-shefstvo-nad-mistamy-ta-oblastyamy>.

УДК 338:658

*Ляшук А. О., студ. БПКД2-20,
Гончаренко І. М., к.е.н., доцент
Київський національний університет технологій та дизайну*

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Нинішня ситуація чітко демонструє економічний і логістичний розвиток світу, що дає компаніям можливість виходити на нові швидкозростаючі ринки. Однак така ситуація посилює конкурентний тиск.

Якщо компанії хочуть виживати в умовах глобальної конкуренції, перед ними стоїть завдання підвищення своєї конкурентоспроможності. На думку деяких вчених, конкурентоспроможність – це потенціал, можливості та здатність суб'єкта ринку протистояти конкуренції, тобто конкуренції з боку інших суб'єктів, що працюють у тій же галузі на ринку. У цій ситуації важливу роль відіграють такі фактори, як ціна, рівень розвитку, місце розташування, рівень послуг та якість.

Конкуренція – це суперництво учасників ринку за ресурси, клієнтів, сектори ринку тощо. Як тільки постачальник пропонує клієнту кращі товари чи послуги за нижчими цінами, виникає конкуренція. Існує багато видів конкуренції, але найважливішими є конкурентоспроможність цін, послуг або дизайну. Не тільки тиск зовнішньої конкуренції, а й внутрішні сили призводять до розвитку конкурентних переваг у порівнянні з конкурентами, тобто до конкурентоспроможності.

Існує два підходи до оцінки рівня конкурентоспроможності підприємства – ринковий та ресурсний. Важливим способом підвищення рівня конкурентоспроможності компанії є інтернаціоналізація діяльності, тобто вихід на зовнішні ринки. У такій ситуації відбувається концентрація діяльності та захоплення більшої частини ринку.

Важливим шляхом підвищення конкурентоспроможності підприємства є інтернаціоналізація його діяльності, тобто вихід підприємства на зовнішні ринки.